

Marja Rankila
30.11.2021

Viite: VN/27669/2021

ET:n lausunto Vesitalousstrategiasta vuoteen 2030

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua Maa- ja metsätalousministeriön Vesitalousstrategiasta vuoteen 2030. Strategiassa asetetaan valtion vesitaloushallinnolle yhteiset päämäärät ja toimintalinjat sekä toiminta-ajatus.

Energiateollisuus ry (ET) haluaa nostaa strategian toiminta-ajatuksesta ja päämääristä esiin erityisesti sen, että vesien käytön, hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteiden sovittamisen merkitys korostuu tulevaisuudessa entisestään, ja MMM:llä on tärkeä rooli tässä tehtävässä. Yhteensovittamisessa tulee myös huomioida elinkeinojen ja liiketoiminnan edellytykset. Lisäksi ET muistuttaa, että vesivoimalla on tärkeä rooli ilmastomuutoksen hillinnässä uusiutuvana ja sähköjärjestelmää tasapainottavana energiamuotona.

Päämäärä 1: Vesien käytön, hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteet sovitetaan yhteen valuma- ja vesistöalueilla (s. 5)

1. *Vesivarojen kestävä käyttö, tulva- ja kuivuusriskien hallinta, vesistöjen kunnostus ja hoito sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen yhteensovitetaan eri intressit huomioon ottavissa vesistövisioissa*

ET toteaa, että vesien käytön, hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteet sovitetaan yhteen parhaiten, kun lähtökohdaksi on tutkimustietoon pohjautuvat vesistökohtaiset kokonaisratkaisut. Vesistövisiot voivat tarjota hyvän väylän eri intressien yhteensovittamiseen, kun visioprosessissa löydetään lopputulos, johon kaikki visiotyöhön osallistuvat osapuolet voivat yhteisesti sitoutua. On lisäksi tärkeää, että tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritetään visiotyön kautta, eikä toimenpidevalikoimaa rajata ennalta.

3. *Vesirakentamisessa ja vesistöjen kunnostuksessa hyödynnetään luonnonmukaisia ratkaisuja ottaen huomioon vesien käytön tarpeet, ympäristövirtaama, vaelluskalojen kulku sekä elinympäristöt*

ET muistuttaa, että ratkaisujen toteutustapa ja -malli on aina ratkaistava tapauskohtaisesti, eikä erilaisia toimenpiteitä tulisi esittää strategian päämäärinä. Luonnonmukainen vesirakentaminen on hyvä lähtökohda mutta tarvittaessa muidenkin ratkaisuiden tulee olla hyväksyttäviä. ET esittää, että kirjaus muutetaan muotoon:

Vesirakentamisessa ja vesistöjen kunnostuksessa otetaan huomioon vesien käytön ja vesiluonnon tarpeet. Toimenpiteitä suunniteltaessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan luonnonmukaisia ratkaisuja.

Päämäärä 2: Yhteiskunta sopeutuu muuttuviin ilmasto- ja vesioloihin, ja vesitalouden keinoin edistetään ilmastonmuutoksen hillintää (s. 6)

5. *Uusiutuvaa energiaa ja säätövoimaa tuotetaan kokonaisvaikutukset huomioon ottaen kestävästi ja vaelluskalojen luonnollisen elinkierron mahdollistaen*

Vesivoimalla tuotetaan Suomen uusiutuvasta sähköenergiasta lähes puolet. Vesivoiman tuottamalla sähköjärjestelmää tukevalla ja tasapainottavalla säätövoimalla on keskeinen rooli siirryttäessä kohti uusiutuvaa ja hiilineutraalia sähköjärjestelmää. Lisäksi uusiutuvaa energiaa tuotetaan mm. tuulivoimalla ja bioenergialla, jotka on syytä ottaa strategiassa huomioon. Energiateollisuus ry esittääkin, että muotoilu muutetaan muotoon, joka huomioi myös laajemmin uusiutuvan ja hiilidioksidineutraalin energian tuotannon:

Uusiutuvaa energiaa ja säätövoimaa tuotetaan kestävästi huomioon ottaen niin ympäristö- ja luonnon monimuotoisuusvaikutukset kuin sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset.

Päämäärä 3: Vesitalouspalvelut luovat hyvinvointia ja monipuolista taloudellista toimintaa (s.7)

1. *Yhteiskunnan toiminnan ja huoltovarmuuden kannalta tärkeät vesitalousrakenteet ja –palvelut ovat turvallisia ja toimintavarmoja*

Energiateollisuus muistuttaa, että vesivoiman huoltovarmuudelle on suuri, ja mm. valtioneuvoston huoltovarmuutta koskevassa linjauksessa nostetaan esiin, että säätökykyisellä ja hyvin ennustettavalla vesivoimalla on suuri merkitys Suomen sähköjärjestelmässä. Lisäksi yhteiskunnan toiminnan kannalta vesivoima on Suomen tärkein sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainottaja. Vesivoimaa ei voida tulevaisuudessakaan korvata muilla teknologioilla, vaan hiilineutraali sähköjärjestelmä tarvitsee kaikki käytettävissä olevat ratkaisut.

Päämäärä 4: Suomi edistää kestävää ja vesiturvallista maailmaa (s. 8)

4. *Vesitaloudessa edistetään sektoreiden välistä yhteistyötä ja kiertotalousratkaisuja sekä otetaan huomioon vesivarojen hallinnan, ruuan- ja energiantuotannon sekä ekosysteemien väliset keskinäisriippuvuudet ja huoltovarmuuden turvaaminen.*

ET esittää, että myös huoltovarmuus nostetaan tekstiin yo. lisäyksellä.

ENERGIATEOLLISUUS RY

Marja Rankila
Asiantuntija